

РЕЦЕНЗІЯ
на рукопис дисертації Зосяк Руслани Іванівни
"ОСОБИСТІСНА ТЕРАПІЯ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО
ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА",
на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
053 Психологія

Тема дисертаційного дослідження Зосяк Руслани Іванівни є актуальною та соціально значущою з огляду на сучасні виклики, з якими стикається система професійної підготовки психологів. Зростання суспільного запиту на фахівців допоміжних професій, посилення емоційного навантаження на психологів в умовах тривалих кризових і воєнних подій актуалізують проблему їхнього професійного зростання та пошуку ефективних ресурсів його підтримки.

У дисертації професійне зростання майбутнього психолога розглядається як складний, багатовимірний процес, що охоплює мотиваційно-ціннісні, когнітивно-рефлексивні, емоційно-регулятивні та діяльнісні аспекти професійного становлення. У цьому контексті особистісна терапія обґрунтовується авторкою як один із чинників, що сприяє оптимізації професійного розвитку майбутнього фахівця, забезпечуючи умови для глибшого усвідомлення власного досвіду та його інтеграції у професійну діяльність.

Дисертаційна робота має логічно вибудовану структуру та внутрішню цілісність. У ній чітко визначено мету, об'єкт, предмет і завдання дослідження, що забезпечило послідовність і системність наукового пошуку. Теоретико-методологічну основу дослідження становить аналіз сучасних вітчизняних і зарубіжних наукових підходів до проблеми професійного зростання психолога, а обрані методи дослідження є адекватними поставленим завданням.

До вагомих теоретичних здобутків дисертантки належить узагальнення підходів до розуміння професійного зростання майбутнього психолога, аналіз сучасних моделей професійної підготовки у вітчизняному та європейському

освітньому просторі, а також окреслення ролі особистісних ресурсів у процесі професійного становлення фахівця. Авторка послідовно демонструє прагнення до інтеграції освітніх і психотерапевтичних аспектів підготовки майбутніх психологів.

Емпірична частина дослідження ґрунтується на застосуванні валідного психодіагностичного інструментарію, що дало змогу дослідити особливості прояву основних компонентів професійного зростання майбутніх психологів. Позитивної оцінки заслуговує ретельність кількісного аналізу результатів констатувального етапу дослідження із використанням методів математичної статистики, що підвищує достовірність отриманих результатів.

На основі результатів емпіричного дослідження авторкою обґрунтовано модель інтеграції особистісної терапії в процес професійної підготовки майбутніх психологів, яка має науковий і практичний інтерес та може бути використана як орієнтир для подальших досліджень і вдосконалення освітніх практик.

У третьому розділі дисертації представлено програму формувального експерименту, спрямовану на оптимізацію професійного зростання майбутніх психологів. Програма розроблена з урахуванням психодинамічного підходу та орієнтована на розвиток здатності до професійної рефлексії, усвідомлення внутрішніх психологічних процесів і відповідальної взаємодії з іншими. Результати апробації програми засвідчують позитивну динаміку досліджуваних показників.

Основні положення дисертації відображено у наукових публікаціях авторки, що відповідають тематиці дослідження та розкривають його основний зміст. Матеріали роботи апробовано на міжнародних, всеукраїнських і регіональних наукових конференціях.

Поряд із загальною позитивною оцінкою дисертаційної роботи, доцільно висловити окремі зауваження та побажання, що мають рекомендаційний характер і спрямовані на подальше вдосконалення дослідження:

1. Потребує уточнення та уніфікації понятійний апарат дослідження, зокрема щодо співвідношення понять «компоненти», «чинники» та «показники» професійного зростання майбутнього психолога.
2. Доцільним є більш чітке теоретико-методологічне ув'язування положень першого розділу з аналітичними міркуваннями та моделлю, представленими у наступних розділах роботи.
3. Назва програми, поданої у третьому розділі, потребує уточнення з метою точнішого відображення її формувального та експериментального характеру.
4. У висновках до третього розділу варто чіткіше окреслити психологічні умови професійного зростання майбутнього психолога, заявлені в дослідженні.
5. Дисертація містить окремі стилістичні та технічні огріхи, усунення яких сприятиме підвищенню культури наукового викладу.

Зазначені зауваження не знижують наукової цінності дисертаційної роботи та не впливають на її загальну позитивну оцінку.

Таким чином, дисертація Зосяк Руслани Іванівни є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке має теоретичне й практичне значення, відповідає чинним вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та, за умови врахування висловлених рекомендацій, може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 053 — Психологія.

Рецензент:

кандидат психологічних
наук, професор кафедри соціальної
психології факультету психології
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

